

Werkgroep O(mgeving) B(eleid) M(anagement) informatie

Een toenemende behoefte aan O(mgeving) B(eleid) M(anagement) informatie, aan rapporterings- en visualisatietools is aan de orde in de lokale besturen. De invoering van de beheers- en beleidscyclus is hier zeker niet vreemd aan.

Daarom werden in 2014 al de eerste stappen gezet in het bijeenbrengen van stedelijke specialisten in O(mgevingen) – B(eleids) – en M(anagement) informatie en rapportage. De OBMI werkgroep startte op 10 maart 2015 en sinds het najaar van 2016 maken alle steden deel uit van de OBMI – werkgroep.

Stad in Cijfers

De ontwikkeling van een databank met omgevingsdata liep ook in 2023 als rode draad door de werkzaamheden van de werkgroep.

Elke stad ontwikkelde een eigen databank maar het ontwikkelingstraject wordt gezamenlijk doorlopen.

Sinds 15 oktober 2018 staan alle stad-in-cijfers websites online.

Hieronder een overzicht:

Werking van de Werkgroep OBMI in 2023

In 2023 werd in de werkgroep OBMI opnieuw ingezet op de implementatie van het omgevingsrapportage instrument Swing. Er werd werk gemaakt van de verdere uitbouw, de consolidatie en het up to date houden van de informatie op deze websites. Er ging daarbij veel aandacht naar het bouwen van overzichtelijke dashboards en uitgebreide rapporten.

We zoomden samen in op een aantal thematische dashboards in de steden over thema's als toerisme, detailhandel, arbeidsmarkt. Steden verkenden en evalueerden nieuwe functies in de gebruikte software zoals de zogenaamde Stories en het interactieve drieluik. Vooruitblikkend op de aankomende beleidscyclus werd een uitgebreid overzicht gemaakt van indicatoren inzetbaar in de op te maken omgevingsanalyses. In het najaar werd opnieuw gestart met het gezamenlijk verwerken en publiceren van survey- en registerdata uit de stadsmonitor, die verschijnt in 2024 en het bouwen van bijbehorende dynamische rapporten.

De werkgroep kwam in 2023 zes keer samen.

Wat volgt is een overzicht van de activiteiten van de werkgroep.

Vaste items

Vaste items op elke vergadering zijn het overlopen van de stand van zaken van de opzet van Swing bij de steden en de connector met provincies in cijfers.

Stand van zaken opzet Swing bij de steden

Elke stad/VGC geeft individueel een stand van zaken over de opzet van Swing in de eigen stad/VGC. Daarbij wordt ingegaan op recente implementaties en worden problemen en uitdagingen besproken.

We zien dat in 2023 vooral werk gemaakt werd van de verdere uitbouw en de consolidatie van Swing in de steden/VGC. Steden werkten individueel nieuwe thematische dashboards en rapporten uit. Bij grote interesse uit andere steden volgt vaak een demo van de gebouwde nieuwigheden.

Daarnaast maakten veel steden werk van het opruimen van de incijfers-gegevens, achter de schermen. Tegelijk kregen veel stad in cijfers websites een opfrissing met een nieuwe indeling en look.

Connector – Provincies in Cijfers

Voor het aanvullen van de Stad in Cijfers websites wordt actief samengewerkt met de interprovinciale werking Data & Analyse, de beheerders van provincies.incijfers.be.

Technisch werd een koppeling voorzien tussen Provincies in Cijfers en de stedelijke in Cijfers websites, de zogenaamde “Connector”.

Medewerkers van provincies in cijfers geven elke vergadering een update over de nieuwe en bijgewerkte gegevens in deze Connector.

Daarnaast worden afspraken gemaakt over de ontsluiting van nieuwe datasets en over de wensen van de steden in dat opzicht.

Provincies in cijfers communiceert ook actief over nieuwe data op de eigen website via de maandelijkse nieuwsbrief.

Een overzicht van alle nieuwsbrieven vind je [hier](#), abonneren kan op dezelfde pagina.

Rapportage uit Raad voor Vlaamse Openbare Statistiek (RVOS)

Vanuit de werkgroep OBMI werd een afvaardiging voor de Raad voor Vlaamse Openbare Statistiek gekozen die in deze raad de lokale besturen vertegenwoordigt. Joris Voets (Kenniscentrum Vlaamse Steden) rapporteerde over de afspraken gemaakt in deze RVOS en neemt de feedback van de werkgroep mee naar de volgende vergadering.

In 2022 werd ook een project 'lokale statistieken' gestart door Statistiek Vlaanderen. De vergaderingen van dit project werden voorbereid samen met de steden Leuven, Turnhout, Gent en Antwerpen en VGC en werden in 2023 voortgezet.

Rapportage over andere data-gerelateerde projecten van het Kenniscentrum

Indien relevant werd op de vergaderingen van de werkgroep OBMI gerapporteerd over de voortgang van andere data-gerelateerde projecten van het Kenniscentrum:

- De werkgroep ORBA
- Het traject datamaturiteit in de stedelijke organisatie

Actieve samenwerking in het kader van de stadmonitor

Vanaf het najaar van 2023 werd in samenwerking met het Agentschap Binnenlands Bestuur opnieuw actief samengewerkt om de gegevens uit de stadsmonitor, die vanaf januari 2024 beschikbaar zullen zijn, te integreren in de stedelijke stad in cijfers websites (zie hoger).

Samen met de werkgroep GDPR werden de nodige protocollen voor het correct uitwisselen van de gegevens afgesloten.

Werkgroepen

Een aantal door de werkgroep geïdentificeerde uitdagingen vragen een meer specialistische benadering of zouden veel beslag leggen op de timing van de vaste vergadering van de werkgroep OBMI. Daarom werd voor deze uitdagingen besloten, tijdelijk, een aparte werkgroep op te richten met specialisten uit een beperkt aantal steden. Deze werkgroepen vergaderen afzonderlijk en aan een vaak hogere frequentie en rapporteren aan de werkgroep OBMI.

Werkgroep Omgevingsanalyse

In de loop van het werkjaar 2022 kwam het opmaken van een omgevingsanalyse, al dan niet met behulp van Swing Stories steeds hoger op de agenda.

Naar aanleiding van deze vraag werd initieel gewerkt aan een overzicht van thema's die volgens elke stad aan bod moeten komen in een omgevingsanalyse. Op basis van dit overzicht werd afgesproken in eerste instantie in te zetten op het uitwerken van een gedeelde set van indicatoren voor deze thema's.

We spraken daarom af verder te werken aan een overzicht van deze indicatoren per specifiek thema, in een afzonderlijke werkgroep waar elke vergadering een nieuw thema wordt gekozen terwijl de eerder gekozen thema's verder uitgewerkt worden:

- Het thema wordt gekozen.
- Via een thuisdracht wordt een initieel overzicht gemaakt van potentiële indicatoren.

- Deze lijst wordt besproken op de volgende vergadering en waar nodig bijgewerkt.
- De definitieve lijst wordt goedgekeurd op de volgende vergadering.

In 2023 werd besloten de werking van de werkgroep omgevingsanalyse stop te zetten. De grondige voorbereiding van stad Leuven zorgde ervoor dat tijdens de werkgroepvergadering weinig of geen extra input werd geleverd.

We spraken af het overzicht van indicatoren voor een omgevingsanalyse structureel te agenderen op de vergaderingen van de werkgroep OBMI en daar in te gaan op specifieke aanvullingen of tekortkomingen.

Vergaderingen van de werkgroep OBMI in 2023

De werkgroep kwam in 2022 zes keer samen. Naast de hierboven opgelijste vaste items en rapportages uit de werkgroep geven we hier een overzicht van de andere items die in de vergaderingen aan bod kwamen.

OBMI werkgroep – 25 januari 2023

- Naar aanleiding van de voorstelling van Wouter De Spiegelaere (stad Roeselare) over zijn ervaringen uit een eerder gevolgde opleiding m.b.t. impactmetingen, georganiseerd door de Koning Boudewijnstichting, spraken we af meer info in te winnen bij de KBS. Een eerste verkennend gesprek met KBS vond plaats op 16 januari. Het Kenniscentrum gaf een korte update.
- We bespraken de kostprijs van de licentie voor upgrade van de connector KCVS, nodig voor het frequenter bijwerken van registerindicatoren uit de stadsmonitor. We bespraken met de steden alternatieve pistes en maakten vervolgspraken.
- Stad Leuven stelde het Dashboard Wijk in Cijfers voor.

OBMI werkgroep – 8 maart 2023

- We zoomden in op een aantal praktijkvoorbeelden uit de steden:
 - We kregen een demo van het dashboard toerisme dat werd ontwikkeld in Brugge.
 - We kregen een toelichting rond de ontwikkelde rapportering binnen het project datagestuurde winkelgebieden. We kregen daarbij inzicht in de oplossingen die werden gebouwd in Swing en Power BI

OBMI werkgroep – 21 april 2023

- We gingen dieper in op het gebruik van Swing en Power BI in de centrumsteden. We overliepen samen alle input uit de thuisopdracht waarin gevraagd werd naar van de verschillende argumenten, richtlijnen of afwegingen die in elke stad bestaan om PowerBI dan wel Swing te gebruiken.
- Op vraag van stad Antwerpen gingen we wat dieper in op de voortgang met betrekking tot een gezamenlijke KSZ-aanvraag.

OBMI werkgroep –7 juni 2023

- We nodigden Richard van de Berg (ABF) uit om een aantal onderwerpen met de werkgroep te bespreken :
 - De roadmap voor Swing Stories en hoe wordt omgegaan met gesignaleerde tekortkomingen.
 - Een Vlaamse Swing-gebruikersdag
 - Een generieke opleiding Swing voor alle Vlaamse klanten, naar analogie met de opleidingen die in Nederland worden georganiseerd.
- We bekeken een vraag uit Leuven over het ‘scrapen’ van data uit AirBNB
- We bekeken een vraag uit de VGC met betrekking tot gegevens uit Cultuurconnect

OBMI werkgroep – 18 september 2022

- Opleiding Swing - We overliepen het voorstel van ABF dat ze maakten naar aanleiding van een vraag op de vorige vergadering over een generieke opleiding Swing voor Vlaamse klanten.
- Swing gebruikersdag - We peilden opnieuw naar de interesse in een gebruikersdag en maakten vervolgafspraken.
- Swing Stories - We overliepen de input uit de thuisopdracht met betrekking tot Swing Stories Connector – Provincies in cijfers
- OSLO Traject Lokale Economie - Dimitri Van Baelen (Stad Mechelen) lichtte kort het OSLO Traject lokale economie toe en riep op tot deelname.

OBMI werkgroep – 16 november 2023

- Barbara Willems (Vlaams Instituut Gezond Leven) stelde het dashboard preventief gezondheidsbeleid lokale besturen voor met daarin de resultaten van de recente preventiepeiling.
- Zoals afgesproken op de afgelopen vergadering geeft stad Antwerpen een demo van het interactief drieluik en de profielkaart die voor hen werd ontwikkeld.
- We maakten concrete afspraken voor een eerste werkgroep vergadering voor de Swing gebruikersdag.
- We overliepen de timing richting release van een nieuwe versie van de stadsmonitor, we evalueerden de voortgang van de verwerking van de gegevens en maakten vervolgafspraken.
- Stad Hasselt lanceerde een vraag over de datamonitoring met betrekking tot de dienst 'omgevingsvergunningen'. Het doel voor de uitwisseling is tweeledig: ten eerste, het opvolgen van de globale beleidsdoelstellingen binnen het Meerjarenplan door middel van Key Performance Indicators (KPI's), inclusief het meten van input, output, en de omzetting van het concept van dienstverlening naar KPI's. Ten tweede, het bespreken van concrete operationele tools en dashboards die dienen als effectieve instrumenten voor diensthoofden om de werking van de dienst te monitoren en aan te sturen.